

30/01/2017

Migració i desenvolupament: una anàlisi de les dinàmiques locals

A Catalunya, el nombre d'associacions de migrants que van accedir al finançament local per a la cooperació internacional es va triplicar entre 1999-2008 i el nombre de municipis que van concedir ajuts a associacions de migrants per realitzar projectes de desenvolupament als seus països d'origen es va duplicar en el mateix període. Aquest estudi analitza aquest fenomen i descriu les característiques dels municipis que concedeixen aquest finançament, així com quins col·lectius migrants i països en surten més beneficiats.

Curs sobre codesenvolupament, 2014. Imatge: Coordinadora d'ONG Solidàries-Fons Català de cooperació al desenvolupament

A tota Europa, l'assignació de fons públics per donar suport a iniciatives per al desenvolupament socio-econòmic i polític del Sud Global ve de lluny. Alhora, la immigració ens ha dut tant diversitat demogràfica com la presència d'associacions liderades per migrants. Un creixent nombre d'estudis mostra que aquestes associacions de migrants poden cercar de contribuir als processos de desenvolupament en els seus països d'origen. Aquesta investigació es pregunta en quina mesura l'ajut oficial al desenvolupament (AOD) arriba a projectes de desenvolupament liderats per migrants. Les associacions de migrants accedeixen a fons de desenvolupament del seu país receptor per implementar iniciatives a les seves localitats d'origen? Com podem explicar per què alguns governs són més propensos a finançar les associacions de migrants i per què alguns grups migrants accedeixen a més fons que altres?

Explorem aquestes qüestions a través d'una anàlisi de les tendències generals en l'accés de migrants a l'AOD dels governs locals de Catalunya, que han dedicat una part del seu pressupost anual a la solidaritat internacional des de la dècada de 1980. Catalunya és un cas interessant per les altes taxes d'immigració, l'augment en la despesa de l'AOD entre els governs locals i per l'existència d'un marc de polítiques de codesenvolupament encoratjant els migrants a ser agents de desenvolupament. Hem creat una base de dades original amb informació de quatre estudis complets consecutius de pràctiques d'AOD dels governs locals de Catalunya entre 1999 i 2008, cada cohort representa més del 90% de la població total de Catalunya.

Tot i que el nombre total de projectes finançats liderats per migrants és petit i la part rebuda en relació a la despesa total d'AOD pels municipis només del 3,2% el 2008, la tendència és clara. El nombre d'associacions de migrants accedint al finançament local d'AOD es triplica en 1999-2008 i el nombre de municipis que distribueixen fons AOD a les associacions de migrants gairebé s'ha duplicat del 10% al 20%.

Posteriorment, s'estima un rang de variables relacionades amb la mida i la diversitat dels municipis i un seguit de variables institucionals/polítiques. Tres troballes a destacar: en primer lloc, hi ha una relació significativa entre la perspectiva transnacional (transnational outlook, compromís continuat sobre qüestions globals de desigualtat) del govern local i la seva propensió a concedir finançament a les associacions de migrants. En segon lloc, la col·laboració amb els migrants via l'AOD no només es dona a entorns urbans més grans, sinó que també una sèrie de municipis més petits distribueix recursos AOD per finançar les activitats transnacionals de les associacions de migrants. En tercer lloc, l'anàlisi indica que quant més de dretes és el partit que guanya les eleccions municipals, menys propens és el municipi a canalitzar l'AOD a migrants que aquells municipis en els quals el partit més votat és el partit socialista (PSC).

Quant als patrons d'inclusió i exclusió dels diferents col·lectius migrants en l'ajut al desenvolupament, l'estudi obre una porta interessant per a futures investigacions. Quan es compara l'accés dels grups d'Àfrica del Nord, Amèrica Llatina i Àfrica Sub-Sahariana, no són els col·lectius migrants més nombrosos els que tenen més fons. Curiosament, només en el cas dels grups de migrants numèricament més petits de l'Àfrica subsahariana és que hi ha una relació entre la concentració local de migrants i l'accés local al finançament d'AOD.

En general, aquest estudi contribueix a la nostra comprensió de com la creixent presència de migrants transnacionals transforma la mirada del govern local sobre el suport al desenvolupament en els seus països de residència.

Eva Østergaard-Nielsen (1) i Míriam Acebillo-Baqué (2)

1.- Departament de Ciència Política i Dret Públic, UAB

2.- Doctoranda del programa Political Science, Public Policies and International Relations, UAB.

eva.ostergaard@uab.cat, macebillo@gmail.com

Referències

[View low-bandwidth version](#)